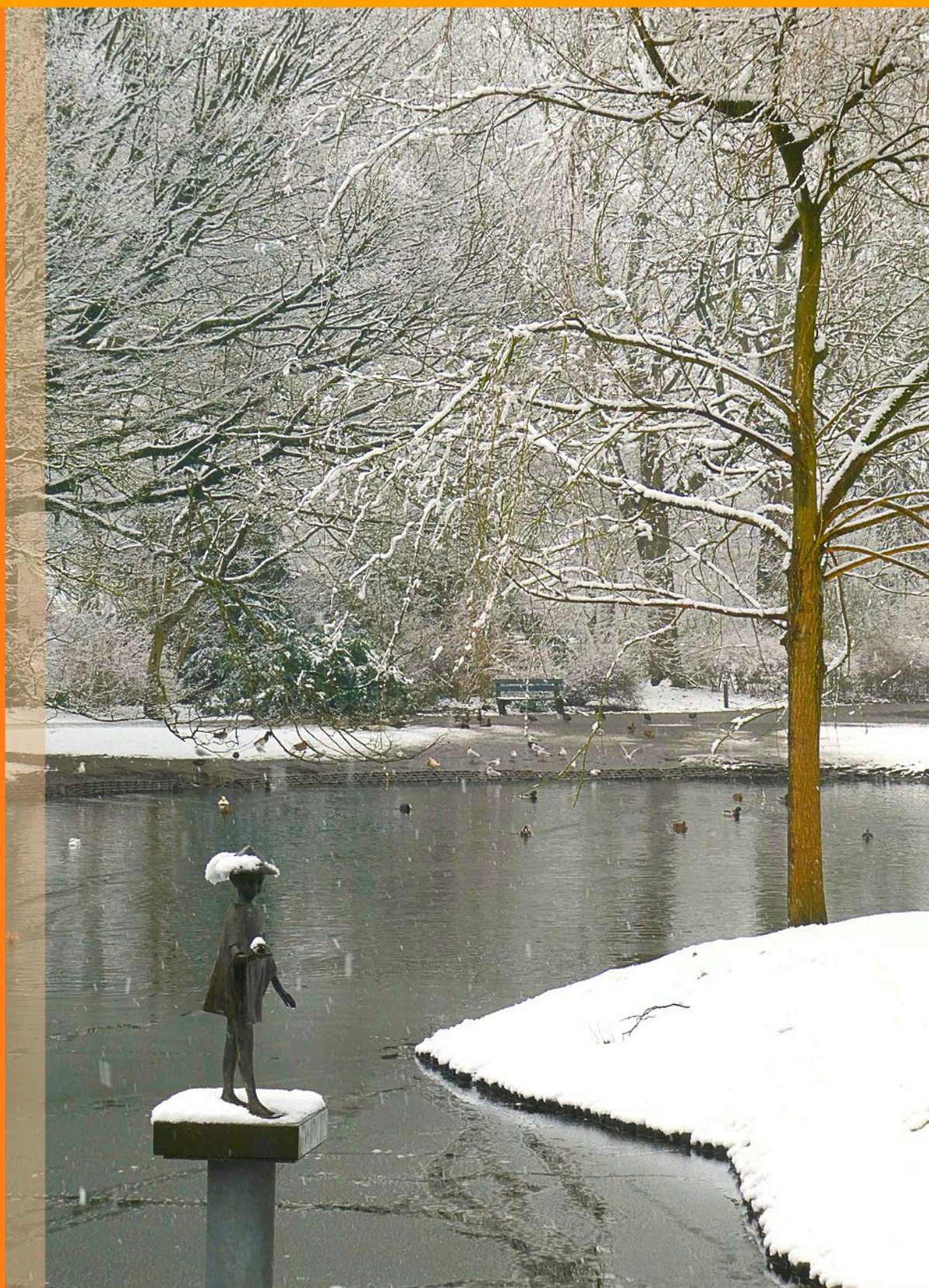

LosVast

Magazine van de Leeuwarder Onafhankelijke Seniorenvereniging

In dit nummer:

Friese bestuurders

Koar Excentriek

Nalaten en erven

...en nog veel meer

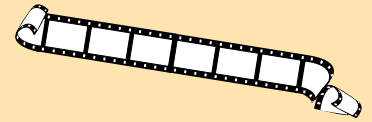
Rengerspark in winterse sfeer. Foto Johan Eisma.

LOS

Jaargang 10 - Nummer 3 - maart 2025

MUZIEK OP HET WITTE DOEK

12-03-2025 OM 13:30 uur

Voor haar gouden jubileum organiseerde koningin Elizabeth II een grandioos en feestelijk concert in en achter het monumentale Buckingham Palace.

Grote namen uit de klassieke muziek treden voor haar op en voor duizenden toeschouwers.

Een muzikaal spektakel van de bovenste plank.

Voraf ziet u een magisch optreden in Londen van de legendarische meesterpianist Vladimir Horowitz.

Inleiding: Rudolf Nammensma.

Datum: woensdag 12 maart 2025

Locatie: Eeltsje's Hiem, Pieter Sipma wei 11, 8915 DZ Leeuwarden.

Toegang: € 7,- contant, dat is inclusief koffie of thee in de pauze.

Aanvang: 13:30 uur en het einde van deze middag is ± 16:30 uur.

De bewoners van het Westeinde zijn ook nu weer van harte welkom.

Opgave bij: Willem de Boer telefoon 06 53636700. Of email: w.de.boer@losleeuwarden.nl.

Op 10 en 11 maart 2025 tussen 19:00 uur en 21:00 uur.

Tot ziens op 12 maart 2025 om 13:30 uur.

De Activiteitencommissie van LOS.

~~ UITTIPS ~~

Winterlandschap van De Alde Feanen

Met excursieboot De Blaustirns kunt u genieten van de winterse pracht van Nationaal Park De Alde Feanen. U vaart door uitgestrekte rietvelden en moerasbossen en de rijke vogelwereld. Tijdens de tocht deelt de gids boeiende verhalen over het natuurbeheer en de ontstaansgeschiedenis.

Trek wel een warme jas aan als u op het bovendeck zit en vergeet uw verrekijker niet.

Uiteraard kunt u ook binnen plaatsnemen.

In februari zijn er al twee excursies geweest, maar op zaterdag 1 maart a.s. vindt de laatste excursie plaats.

Het startpunt is vanaf de steiger Blaustirns aan de Koaidyk 88 in Eernewâld.

Uiterlijk een dag van tevoren reserveren (tot 15.00 uur) via www.itfryskegea.nl of bel 0511-539618.

Expositie

De nieuwe grote expositiezaal van het Jopie Huisman Museum in Workum wordt ingewijd met de tentoonstelling 'Henk Helmantel ontmoet Jopie Huisman', waarvoor meer dan veertig favoriete stillevens en kerkinterieurs van de Groningse kunstenaar zijn geselecteerd. In een getoonde film vertelt Henk Helmantel over zijn raakvlakken met het denken en doen van Jopie Huisman.

Deze bijzondere tentoonstelling is te zien tot en met 28 september a.s.

Meer info via www.jopiehuismanmuseum.nl.

Van de Bestuurstafel

Colofon

Internet: www.losleeuwarden.nl

Voorzitter:

Mariet Wit
Tel: 058 2157805
mar.wit@kpnmail.nl

Secretaris:

Lolkje Miedema
Staniastate 1A
8926 LA Leeuwarden
Tel: 06-30204390
secretaris@losleeuwarden.nl

Algemeen bestuurslid:

Hajo Anema
Tel: 058 2887076
hajo.anema@gmail.com

Penningmeester activiteiten:

Froukje Bruining
Tel: 058 2671139
appie-froukje@hetnet.nl
Bank: NL79 RABO 0311 0822 89

Penningmeester vereniging:

Lieuwe Teitsma.
Tel: 06 10102432
Lteitsma1952@kpnmail.nl
Bank: NL54 RABO 0306 3169 35

Belastingsservice:

Willem de Boer
Tel: 058 2124005 of 06 53636700
w.de.boer@losleeuwarden.nl

Redactie LosVast:

Siep Prakken:
redactielosvast@gmail.com
+ Janny, Jaap, diverse leden.

Ledenadministratie:

Rimmer en Sietske Koopmans
058 7854672 of 06 33021707
leden@losleeuwarden.nl

Vormgeving: Paul Pasveer

Fotografie: Johan Eisma

Druk: Drukkerij STIP

Stukken mogen worden overgenomen mits daarvoor toestemming van de redactie is verkregen. De redactie houdt zich het recht voor stukken in te korten, te redigeren of niet op te nemen.

Contributie € 30,- per persoon per jaar.

Twee personen op één adres € 50,- per jaar.

Jubileum

In dit jubileumjaar 2025 komt er voor het bestuur heel wat op ons af.

We willen dat onze leden er aan het einde van het jaar met plezier en voldoening op terug kijken wat er georganiseerd is geworden.

10 jaar alweer na afsplitsing van de ANBO, daarbij moeten we nu constateren dat het een geweldig succes is.

We draaien geheel zelfstandig en hebben door het grote aantal leden en vooral door de corona periode waarin nauwelijks activiteiten mogelijk waren een mooie buffer op kunnen bouwen, waarvan we nu profijt hebben om iets extra's te organiseren.

De vrijwilligers van bestuur, activiteitencommissie, redactie, bezorgers en vele anderen hebben deze 10 jaar met veel inzet en enthousiasme LOS tot grote bloei gebracht.

Een seniorenvereniging waar instanties niet om heen kunnen en die er voor onze Gemeente toe doet.

Zoals al aangekondigd zal de eerste feestelijke bijeenkomst zijn op **zaterdag 12 april** aanstaande met het Bevrijdingsorkest. Tachtig jaar na de bevrijding van Friesland/ Leeuwarden zal een aantal leden zich dat nog wel herinneren.

In vrijheid leven in een toch wel welvarend land als het onze is zeker niet vanzelfsprekend. Onze generatie heeft er duidelijk aan meegewerkt om dit te realiseren.

*Het is inmiddels alweer 10 jaar geleden
Dat LOS begon met zijn eerste schreden
Deze mijlpaal willen wij niet voorbij laten gaan
Grote saamhorigheid, 'mienskip' waar we voor staan
Ook een vereniging is net als de zee
Eb en vloed maken we ook mee
Maar als we meestromen met het getij
Voelen we ons dankbaar en blij.*

Mariet Wit

TERUGBLIK OP DE VERKEERSTHEATERQUIZ

Op vrijdag 7 februari jl. organiseerde DOOR-TRAPPEN een verkeersquiz

Als u er niet bij bent geweest, is dat heel jammer. Je denkt, als voetganger, fietser of automobilist, dat je alles wel weet in het verkeer. Nou dat bleek niet het geval te zijn.

De bezoekers werden in groepjes verdeeld en mochten via een kastje antwoord geven op vragen die via een groot scherm werden getoond. We hebben op een heel leuke manier onze kennis in het verkeer kunnen bijspijkeren. Voor het beste team waren er prijsjes en na afloop kreeg iedereen een goodybag mee. Veiliger fietsen tot je 100ste.

Een bijzonder leuke en leerzame middag!

Nostalgische levertraanreclame in de Doelestraat.
Foto Johan Eisma

THEMABIJEENKOMST OUDER WORDEN

Uitnodiging voor het bijwonen van een themabijeenkomst over ouder worden.

Wat als ouderdom u alles ontnemt?

Welke keuze gaat u maken als vragen aangaande een naderend levenseinde zich voordoen? En wat dan als u zelf niet meer duidelijk kan maken wat uw wensen zijn? Palliatieve sedatie, stoppen met eten en drinken, euthanasie, niet reanimeren?

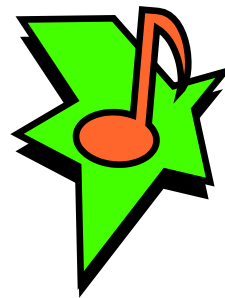
Al deze vragen zullen 17 maart aanstaande aan de orde komen in een lezing met als titel: 'Alles wat u wilt weten over het levenseinde'.

De heer Wiek Heldens consulent van de NVVE (Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig levens Einde) zal u meenemen in de wet-en regelgeving, de zin van het opstellen van wilsverklaringen en vooral ook samen met u ingaan op de vraag hoe u de kans kunt vergroten dat uw wensen ook in vervulling gaan.

Deze bijeenkomst vindt plaats op maandag 17 maart aanstaande van 14.30 uur tot 16.30 uur in De Oase, Weide flora 142, 8935 GV Leeuwarden.

Opgave: 10 en 11 maart tussen 19.00 uur en 21.00 uur onder vermelding van naam en lidnr. bij: Kitty Bergher, tel.nummer 058 288 2582 of Hilly Wijnstra, tel.nummer 058 215 3408

OPTREDEN KOAR EXCENTRIEK

Wij zingen (meerstemmig) Friese, Nederlandse en Engelstalige liedjes onder leiding van dirigent Rinke Schroor, die ons begeleidt op keyboard, gitaar en accordeon.

We beginnen deze middag zoals gewoonlijk om 14.30 uur.

Op zaterdag 29 maart aanstaande zal het Koar Excentriek voor jullie optreden.

Het koor is een gemengd en theateraal koor met 24 leden en werd in 2006 opgericht in Ryptsjerk. Gewone koren waren er al genoeg, het moest anders.

Wat ons anders maakt is ten **eerste** de kleding. Die is excentriek. Iedereen mag aantrekken wat hij of zij wil, maar wel even anders.

Het **tweede** dat anders is: meezingen mag. Wij staan niet altijd voor de mensen, maar ook samen en er tussen in.

Ten **derde**: wij hebben speciale acts, theatrale stukjes met bekende liedjes.

In de Kurioskerk, Julianalaan 38, 8932 AA Leeuwarden

Het zal ongeveer 16.30 uur afgelopen zijn.

U kunt zich opgeven vanaf 24 maart aanstaande bij:

Margré Hasz

Tel. 06-12075160

Via mail m.hasz@outlook.com

Graag tussen 16.00 en 18.00 uur.

Ook moet u hierbij uw pasnummer doorgeven.

De entree is € 7,- CONTANT. We hebben geen pinapparaat.

Dit is inclusief koffie/ thee met een koek en een pauze drankje.

TUINIEREN

Wanneer eind maart begin april de zon wat warmer wordt, zullen tuinliefhebbers weer zin hebben om lekker bezig te gaan. Heeft u geen tuin, maar (misschien) wel een balkon, dan kunt u ook aan de slag met bakken en potten. Maak ze wel eerst goed schoon voordat u er nieuwe voorjaarsbloeiërs inzet.

Maart is ook geschikt om weer te gaan snoeien, zoals bamboe, buxus, rododendron, klimop, vlinderstruiken etc.

Is het gras ook flink doorgegroei in de winter? Wanneer de bodem zompig is, ga dan niet maaien! Wat u ook beslist niet moet doen is verticuteren, wacht daarmee tot eind van de maand of begin april.

Wat je wel kunt doen om het gras gezond te houden, is bekalken. Kalk is goed om de structuur van de bodem te verbeteren, kalk zorgt ervoor dat voedingsstoffen in de grond loskomen en beter worden opgenomen en maakt de grond minder zuur.

Het Julianapark in winterse sferen. Foto Johan Eisma

AANKONDIGING NIEUW BEHEER FACEBOOKPAGINA

Als LOS zijn wij erg blij dat de heer Rijnstra heeft gereageerd met de mededeling dat hij de facebookpagina wil beheren.

Er wordt een geheel 'nieuw account' aangemaakt, dat vanaf april de lucht in gaat.

Leuke anekdotes en foto's zijn dan weer van harte welkom.

Hierbij wenst het bestuur de heer Rijnstra veel succes met onze facebookpagina.

UIT DE REDACTIETUIN

Allereerst wil ik mijn collega Siep bedanken dat hij vorige maand 'even plaats wilde nemen in de redactietuin'.

Met een aantal laatste winteritems in dit magazine stappen we over naar de eerste voorjaarsmaand. Wat zal maart ons gaan brengen? Die roert nog wel eens met zijn staart, dus wachten we maar af. Wel gaat zondag 30 maart aanstaande de zomertijd in en mogen we alle uurwerken een uur vooruitzetten.

Zo links en rechts vang je weleens iets op in de wandelgangen, zoals wat ontbreekt er in het magazine en waar wordt wel aandacht aan besteed. Mijn aandeel als redacteur is om zo divers mogelijk informatie te verstrekken. Natuurlijk kun je niet iedereen tevreden stellen, daarvoor zijn we te verschillend. Maar even goede vrienden! Zoals u in dit magazine kunt merken is er al iets veranderd.

- * Lezenswaardig is 'Boek van de maand' geworden, met deze keer als extra informatie over de jaarlijkse - jarige - Boekenweek.
- * Recept van de maand: wordt eens per 2 à 3 maanden een recept geplaatst en voor de rest wetenswaardigheden uit de keuken.

'Graag een vooruitblik'... werd er ook geopperd. Daar kan ik deze keer aan voldoen, maar vaak kom ik in de loop van de maand nog iets tegen, waar dan alsnog aandacht aan besteed wordt. Maar wat kunt u o.a. in het aprilnummer verwachten:

- * Gezondheid: Kappers die ook de hoofdhuid in de gaten houden.
- * Afscheid nemen: op welke manier.
- * Oude spaarbankboekjes: wat doe je ermee.
- * Huis- en tuintips.
- * Een column van uw redacteur: Voorjaar
- * En... wat ik verder nog tegenkom.

Geniet van uw LosVast en pas goed op uzelf!

Janny de Haan

UIT DE KEUKEN

Spruitjes

Het spruitjesseizoen is sinds een paar maanden begonnen: van oktober tot en met maart is deze wintergroente op z'n best. Ik hoop dat u ervan kunt genieten, maar deze groente kent bij veel kinderen een hoge 'ieuw!'-factor.

'Eten wat de pot schaft' werd er vroeger gezegd en als kind at je ze maar gewoon. 'Eerst de vorst erover' zei mijn vader 'dan smaken de kooltjes nog lekkerder'.

Het spruitje. Hollandser kan bijna niet, zou je zeggen. Niets is minder waar.

Duizenden jaren geleden al werd het kooltje voor het eerst geteeld rond de Middellandse Zee.

Pas in de Middeleeuwen begon de trek naar het noorden, in eerste instantie met name rondom Brussel. Vandaar dat 'onze' spruitjes ook wel bekend staan als

Choux de Bruxelles. Brusselse spruitjes.

In Engeland staan ze stevast op het kerstmenu, deze 'Brussels sprouts'

Vitaminebom.

In een spruitje zit meer vitamine C dan in een sinasappel. Twee tot drie keer meer zelfs! Verder zit er ook nog eens kalium, magnesium, fosfor en vitamine A en B1 in.

Spruitjes kennen we voornamelijk 'los', maar welbeschouwd is het een okselbewoner die groeit in de holte van de spruitjesplant.

Die lucht...

Als enthousiast spruitjesetland schijnt Nederland ermee doortrokken te zijn: spruitjeslucht. De geur ontstaat doordat de kooltjes tijdens hun groei de in de grond aanwezige zwavel opnemen. Tijdens het koken komen de vluchtige zwavelverbindingen vrij, vooral als ze te lang worden gekookt.

Dat is sowieso niet lekker, maar wilt u toch een 'geurvretertje' gebruiken? Kook dan een scheutje melk of een ui mee.

ROZEE

ROZEE Leeuwarden is de ontmoetingsgroep van COC Friesland voor Lesbische, Homo- en Biseksuele en Transgender (LHBT) ouderen (50+) uit Friesland. De bijeenkomsten zijn open voor ieder die zich bij deze doelgroep betrokken voelt.

De komende bijeenkomst is op **18 maart** aanstaande om **14.00 uur** in de COC huiskamer te Leeuwarden. Deze middag geeft **Wiek Heldens** van de NVVE (Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie) een lezing over het levens-einde: wensen, mogelijkheden en keuzes. Hij beantwoordt daarbij vragen omtrent Levenstestament, wilsbeschikking, euthanasieverklaring. De kosten zijn 5 euro.

Aanmelden bij ajager1949@kpnmail.nl of **0681785519**, uiterlijk **17 maart** aanstaande. Informatie www.cocfriesland.nl COC Friesland, Snekertrekweg 1, 8912 AA Leeuwarden.

DE MAN IN HET CAFÉ

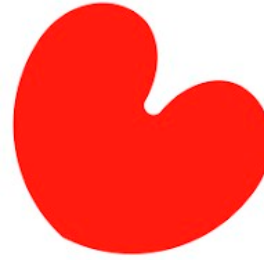

Al een paar keer kwam ik in dat café even een kop koffie drinken. En het viel mij op dat er een oudere man alleen aan een tafeltje zat. Hij zat al eerder alleen aan datzelfde tafeltje.

Ik liep naar hem toe en vroeg aan hem of ik bij hem aan tafel mocht zitten. Hij zei met een ietwat schorre keel 'dat mag u wel' en hij gebaarde van 'ga toch zitten'. Ik bestelde een tweede kop koffie en vroeg aan de man of hij ook iets wilde drinken. Maar hij wuifde van 'ik heb nog'. En zo raakten we aan de praat. Ik vertelde dat ik hier nog maar net in de buurt woonde en van mijn AOW moest leven. De man zei dat ik er nog gezond uitzag voor mijn leeftijd. Daarna zei hij: 'voor mij is het niet zo heel best. De ziekte heeft mij helemaal te pakken'. Ik keek wat naar buiten en ik begreep ineens waarom hij alleen aan het tafeltje zat. De man bestelde nog wat en ik bestelde dus ook maar weer een bakje koffie. Nu ik hem eens goed bekeek zag ik dat hij heel erg mager was. De man begon zijn verhaal met dat zijn vrouw bij hem was weggelopen, doordat hij altijd vreselijk over zichzelf zat te praten. Je kon echt merken dat hij wat mankeerde, zoals hij met schorre keel sprak. Na een lang verhaal zei ik tegen de man dat ik maar weer eens naar huis moest. Ik gaf hem een briefje met mijn adres en ging weg. Na enkele dagen ging ik weer eens naar het café. Ik bestelde mijn koffie en liep naar het tafeltje waar de oude man altijd zat, maar nu was dat tafeltje leeg. Ik vroeg aan de vrouw achter de bar van het café waar de oude man was, die altijd aan datzelfde tafeltje zat. 'Die oude man?' zei ze 'Ik hoorde dat hij overleden is. Hij was ook heel erg ziek hè. Maar wacht hij heeft voor u een enveloppe achtergelaten'. 'Dat adres is van u?' vroeg ze. 'Ja' zei ik 'dat is van mij'. Zij gaf de enveloppe aan mij. Ik betaalde de koffie en ging naar huis. Thuis aangekomen opende ik de enveloppe en er zat een hoop geld in en een briefje waarop stond 'Dit is omdat jij zo goed naar mij geluisterd hebt, het is de ziekte hè'. Dit was het dan, mijn belevenis met een man die in het café zat.

Albertje

FRIESE BESTUURDERS DOOR DE EEUWEN HEEN 1700 – 1945

Vanaf de late Middeleeuwen, zo rond 1270, was de grietman rechter en bestuurder van de dertig grietenijen in het gewest Friesland en van één grietenij in het Westerkwartier in het gewest Groningen. Rond 1815 werd de functie van grietmannen behoorlijk uitgedund en vanaf 1851 werden zij, voor zover zij wilden aanblijven, tot burgemeester genoemd.

In Friesland waren er destijds dertig grietenijen; vergelijkbaar met de huidige gemeenten. Elke grietenij werd patriarchaal bestuurd door een adellijk heerschap, de grietman. De diverse grietmannen waren vaak door huwelijken en familiebanden met elkaar verbonden. De functies waren ook erfelijk: de zoon volgde in de meeste gevallen de vader op. De heren zorgden er onder elkaar voor dat de juiste mensen op de juiste plaatsen kwamen. Ouwejongenskrentenbrood!

In alfabetische volgorde waren de volgende families favoriet: de Aylva's, de Burmania's, de Grovestinsen en, laten we die vooral niet vergeten, de beroemde, volgens sommigen beruchte, Van Harinxma's.

Voor wat betreft deze laatste familie is het volgende wel aardig om te melden. Maurits Pico Diederik baron Van Harinxma thoe Sloten (1804-1876) was grietman in Smallerland. Hij kreeg problemen met de, naar zijn zeggen, dwarsliggende bevolking, nam ontslag als grietman en liet zijn kapitale state in Drachten afbreken en herbouwen in Beetsterzwaag. Tussen zulk ondankbaar volk wenste hij niet meer te wonen! De grietmannen waren naast bestuurder ook rechter, zaten in de Staten en waren voorzitter, secretaris of geldschieter van tal van verenigingen en organisaties en waren kind aan huis bij de toenmalige stadhouders. Een grietman was baas bij de Academie in Franeker, bij de Admiraliteit in Dokkum/Harlingen, beheerde land- en kerkgoederen e.d. Kortom, een soort onderkoning! Bij de aanstelling van een grietman was het van

groot belang dat deze over een eigen inkomen beschikte. De kosten die verbonden waren aan de uitoefening van hun ambt moesten zij voor een belangrijk deel zelf dragen.

Het salaris was voor die tijd zonder meer riant, rond 1814 was dat 9000 gulden op jaarbasis, maar de grote staat die zij geacht werden te voeren en de talrijke sociale verplichtingen brachten belangrijk meer kosten met zich mee. Daar kwam bij dat zij geen vergoedingen ontvingen voor representatie: er werd dus wat af geleden in die kringen!

Rond 1815, bij het herstel van het koninkrijk, werd de functie van gouverneur in- gevoerd; later werd dit Commissaris des Konings/ der Koningin, afgekort tot CdK. De eerste in deze functie was Jonkheer Idsert Aebinga van Humalda die het ambt tussen 1814 en 1826 uitoefende.

Deze droeg het stokje over aan, alweer een adellijk persoon, Jan Adriaan, baron van Zuylen van Nijvelt die functioneerde tot 1840. Vervolgens komen we in de periode 1840 tot 1848 Maurits Pico Diederik, baron van Sytzama tegen en daarna moest Friesland het 30 jaar lang doen met Jonkheer Jan Ernst van Panhuys, die in 1874 ook nog werd bevorderd tot baron.

Rond 1878 komen de Harinxma's op de voorgrond. Via vader Maurits, de grietman van Smallingerland, naar de zoon Binnert Philip en de kleinzoon Pieter Albertus Vincent die, in de volksmond, baron Piet werd genoemd. Deze laatste twee met name, drukten, over een periode van meer dan 55 jaar, hun stempel op de Friese bestuurscultuur. Mr. Binnert Philip, baron van Harinxma thoe Slooten (1839-1923), gehuwd met jonkvrouw Anna van Beyma, voerde van 1878 tot 1909 het gezag uit als Commissaris des Konings over de provincie Friesland. De man had de hooghartigheid en waardigheid die ook veel andere rijke adellijke Friese grootgrondbezitters kenmerkte. De Statenvergaderingen werden door hem dan ook met vaste hand geleid; tegenspraak werd krachtig onderdrukt.

Een en ander was een groot gemis omdat hij de sociale toestanden in de provincie, o.m. schrijnende armoede, stakingen van veenarbeiders in zuidoost Friesland en landarbeiders in Het Bildt, niet kon of wilde begrijpen. Krachtig ingrijpen stond bij hem voorop.

In 1909 nam Van Harinxma ontslag. Inmiddels was hij in 1905 tot staatsraad in buitengewone dienst benoemd, iets dat hij tot zijn dood in 1923 bleef. Hij werd, uiteraard, opgevolgd door zijn zoon mr. Pieter Albertus Vincent, baron van Harinxma thoe Slooten (1870-1954), gehuwd met, achtereenvolgens, Anna Geertruida Snouck Hugronje en Clara Feyona van Harinxma thoe Slooten, zijn nicht.

Zijn manier van besturen bleek erfelijk te zijn. Ook nu werd aan alles strak de hand gehouden.

Tegenspraak werd niet geduld en zijn wil was wet. Het verhaal gaat dat Gerrit Roorda, een statenlid met een communistische achtergrond, de euvele moed had voor te stellen het Fries als voertaal in de statenzaal toe te staan. De commissaris die niets had met de Friese taal, hij sprak meestal een deftig soort stadsfries, reageerde geschokt en blafte: "mar Roorda, wat bin dat foor maneuvuls, we hewwe hier altyd Nederlands praat en dêr gane we met deur". Het voorstel werd zonder meer van tafel geveegd.

Na het vertrek van de Duitse bezetter in 1945 ontstond er op het provinciehuis een wat merkwaardige situatie. Wat was het geval? De commissaris was tijdens de Duitse bezetting, evenals zijn collega's in Groningen en Drenthe, gewoon zijn werk blijven doen.

Volgens het verzet en de regering in Londen had hij, tijdens de Duitse bezetting, een krachtig en consequent verkeerd beleid gevoerd. Hijzelf zag dit duidelijk anders; hij meende dat hij zo de kool en de geit gespaard had.

Uiteindelijk werd hij op non-actief gesteld en werd een oud-gedeputeerde als waarnemer aangewezen.

Van Harinxma pikte dat uiteraard niet en bleef gewoon elke dag naar zijn werk gaan. Niemand durfde hem tegen te houden.

In november 1945 werd hij toch, weliswaar eervol, ontslagen, maar de gebruikelijke festiviteiten en het gekleurde blik bleef achterwege. De man, die op zijn eigen wijze sterk betrokken was bij de ontwikkeling van Friesland, verdiende beter.

Sjouke Elgersma

Jaap's Hoekje 45

Jaap's Hoekje - Winkelen aan het Naauw - 3

In de vorige column eindigden we aan het Naauw met de vroegere koekbakkersfamilie Wigersma. Een familie die er meer dan een eeuw heeft gewoond, geleefd en gewerkt, maar waarvan we de naam nooit meer horen..... Dit in tegenstelling tot de naam waar we nu mee beginnen: Abraham de Bruin!

Abraham de Bruin in damesmodes

Vier generaties lang heeft aan het Naauw 10 de (Joodse) familie van Abraham de Bruin de lakens uitgedeeld. De 'oude' Abraham neemt in 1859 de damesmodezaak van Ph.

Van Raalte over en houdt het hier vijftig jaar vol. Hetzelfde aantal jaren evenaart ook zijn zoon Louis, waarna diens zoon Bram er 'slechts' drieëndertig jaar de zaak bestiert. De winkel is niet te missen want de naam van de eigenaar staat met kapitale letters boven de ingang van de zaak: A. DE BRUIN (foto 1). De laatste mannelijke 'modekoning' Bram (Abraham) de Bruin overlijdt in 1960 waarna zijn vrouw en dochter de zaak voortzetten.

Vrij snel nadat er een nieuwe damesmodezaak Sandwich haar intrek heeft genomen slaat daar het noodlot (lees: het faillissement) toe. Op dit moment vinden we er de damesmodezaak Ventura, waar de klant ook terecht kan voor woonaccessoires.

Nu te huur (vroeger Wigersma hoeden en petten tot 1936)

Servaas Wigersma, een kleinzoon van de strohoedenfabrikant met dezelfde naam, koopt in 1855 het woon-/winkelpand Naauw 8, en zet daar zijn 'Magazijn in hoeden en petten' voort die hij eerder in Leeuwarden aan de Voorstreek en Korenmarkt was begonnen. In de 19e eeuw zijn er in die branche veel meer lieden actief, denk maar

eens aan Zelle aan de Kelders, de vader van Mata Hari of aan ene Van der Kallen op de Wirdumerdijk, de vader van de onder de naam Havank beroemd geworden detectiveschrijver Hendricus Fredericus van der Kallen.

Na de dood van Servaes Wigersma blijft de handel en hoeden en petten in deze winkel voortbestaan onder de bezielende leiding van Ybele Bokma. Hij richt zich met name op mode voor heren, hoeden en kostuums in het duurdere segment. Na WO II gooit zijn dochter Yfke het roer om, zij gerieft de vrouwelijke clientèle met dameshoeden en mode van de betere ontwerpers. De naam Bokma is in Leeuwarden altijd een bekende naam gebleven!

Naauw 6

Dit pand is een van de oudere bouwwerken aan het Naauw. Niet duidelijk is wat en wanneer hier iets verhandeld is en door welke koopman of koopvrouw. Het heeft er alle schijn van dat het veelal als woonhuis is gebruikt. De benedenverdieping is in ieder geval wel voorzien van een fraai donkerbruine houten voordeur en etalagepartij. Juwelier Fischer heeft het pand een aantal jaren in gebruik gehad als uitbreiding van zijn piepkleine winkel op nummer 4. Deze creatieve middenstander heeft bijna veertig jaar zijn bijzondere ambacht aan het Naauw uitgeoefend en zwaait ons hier nog even toe als hij en zijn vrouw in 2016 het Naauw verlaten (foto 2).

Kapsalon en parfumerie Dumoree

Onlangs zijn de winkels aan Naauw 4 en Naauw 6 volledig gerenoveerd. Het winkeltje met huisnummer 4 is het smalste en waarschijnlijk het oudste pandje aan het grachtje en dateert van 1678. In oktober 1898 vinden we hier al een 'Inrichting voor kappen, knippen en scheren'. Dat wordt gedaan door kapper (en voormalig

pruikenmaker) Dumoree, die eerder zijn passie uitoefende op de hoek met de Wirdumerdijk. Later neemt Simon Neuijen de zaak over en verplaatst hem naar Naauw 4. Zijn broer Anton J. Neuijen, beter bekend als 'Tonny', heeft WO II overleefd door onder te duiken op een woonboot bij Grou en neemt na de oorlog plaats achter de toonbank. Hij schaft de kapsalon af en gaat verder als winkelier in parfumerieën. Hij doet dit net zo lang tot hij in 1983 het predicaat 'de oudste middenstander van Leeuwarden' krijgt. Hij nadert op dat moment de leeftijd van bijna negentig jaar! Dat is meteen een mooi moment voor Tonny om zijn winkelpandje te verkopen.

Roel Fischer, de nieuwe eigenaar, laat de Leeuwarder architect Hero Feddema een ontwerp maken voor de modernisering van het kleine stulpje. Fischer vestigt er zijn juwelierswinkel en laat in zijn werkplaats zijn handen en creatieve geest de vrije loop om de mooiste sieraden te fabriceren.

Nog niet zo heel lang geleden heeft het Leeuwarder Bouwbedrijf De Vries een huzarenstukje geleverd met de verbouw en renovatie van de Naauw-nummers 4,6 en 8. Het resultaat: een 6-tal appartementen in hartje binnenstad, samen met twee winkelruimtes en een historische naam.

Boven de entree van het complex vinden we namelijk de naam van de vroegere kapper terug: Dumoree (foto 3).

Joustra: stijl en fleur in 't interieur

Aan het Naauw 2 vinden we nu alweer een groot aantal jaren een zaak in dameslingerie genaamd Blush. De meeste Leeuwarders denken bij deze locatie toch wel met enige weemoed terug aan de familie Joustra, die hier een zaak dreef in leuke en gezellige woonartikelen. Spulletjes om met name de woonkamer wat meer cachet te geven. Sierlijke wandkleden voor aan de schoorsteenmantel, leuke glimmende koperen artikelen om het dressoir wat

op te fleuren en niet te vergeten sfeervolle kaarsenstanders in vele vormen en

afmetingen. Nadat de 'oude' Joustra afscheid neemt van de winkel heeft zijn dochter Conny deze nog lange tijd voortgezet. Maar die houdt het op een bepaald moment -bij gebrek aan een opvolger- ook voor gezien en komt er alweer een eind aan een bekend lid van de Leeuwarder middenstandsfamilie.

Naauw / hoek Wirdumerdijk 1 - Hannen in 't haar

Het laatste gedeelte aan deze kant van het Naauw is de zijmuur die vandaag-de-dag hoort bij de zaak van Bakker Bart, die kortgeleden drie panden aan de Wirdumerdijk aaneengesmeed heeft. Dat waren ooit de winkels van Flottow, herenmode, sigarenmagazijn Ebbens en de snoeptrommel van Jamin, op de hoek van het Naauw; hier was tot voor kort nog het reisbureau Kras gevestigd. Er zijn ook nog oude foto's te vinden waarop aan de Naauw-kant twee raamvensters en een voordeur te zien zijn. Soms is het schrijven van zo'n simpel artikelje toch ook wel eens behoorlijk puzzelen... want ik vond ook nog een aanwijzing dat dit hoekpand, ver voordat Jamin er zat, ook nog het onderkomen is geweest van pruikenmaker en kapper Dumoree. Deze werd in Leeuwarden bekend vanwege het tekstuele grapje 'de pruukemaker uut ut Naauw sat altied in ut nauw en mette hannen in ut haar'.

Deze laatste zinsnede, die nauwelijks iets te maken heeft met de haardos van de schrijver van deze column, betekent wel het einde van de maandenlange wandelingen door de oude Leeuwarder (winkel-)binnenstad. Bedankt dat jullie de adem en conditie hebben kunnen opbrengen om mee te lopen.

Jaap's Hoekje gaat volgende maand weer op sneup naar meer nieuws uit de oude doos!

Jaap de Groot

jaap.degroot46@gmail.com

Foto's: Historisch Centrum Leeuwarden

OPEN DAG MEDIPOINT

Lekker actief blijven? Dat doe je op jouw manier. Met een beetje ondersteuning van de hulpmiddelen van Medipoint bijvoorbeeld. Daarom nodigen we je van harte uit voor de open dag. Hét moment om eropuit te gaan en te ontdekken welk mobiliteitshulpmiddel het beste bij jou past.

Wij organiseren deze gezellige dag speciaal voor jou. Maak gerust een proefrit en laat vrijblijvend een offerte opmaken. In de Medipoint-winkel geniet je van een heerlijk hapje en een drankje. Ook zijn er lokale bedrijven aanwezig.

Datum open dag: Vrijdag 7 maart aanstaande van 10.00 uur tot 16.00 uur.

Adres: Heliconweg 55a in Leeuwarden

Programma:

- Een hartelijk welkom van Margré en Grietje vanuit de Leeuwarder Seniorenvereniging LOS
- Sta-opstoelen met tijdelijk kortingen die kunnen oplopen tot € 1.350,-
- Groot aanbod aan fietsen en scootmobielen, als lid nu tijdelijk met een gratis één jarig servicecontract
- Loop langs de gezondheidscheck. Laat je bloeddruk en gewicht meten.
- Maak een proefrit
- Gratis rollatorcheck
- Laat je adviseren door Gero Footwear comfortschoenen & steunzolen
- Een hapje en een drankje worden verzorgd

Je kunt overal gratis aan meedoen.

Gratis parkeermogelijkheid voor de deur. Toilet aanwezig.

Je bent van harte welkom op deze dag in samenwerking met Medipoint, neem gerust iemand mee. Tot dan!

Voor de open dag moet je je even aanmelden.

Dat kan overdag bij Grietje Tanahatoe
058-2135043

Graag even doorgeven wanneer je wilt komen, op de ochtend of op de middag.

DERDE HELFT

Op maandag 10 maart aanstaande gaan de studenten weer een puzzelmiddag voor u organiseren.

Wanneer: 10 maart aanstaande. Aanvang: 14.00 uur. Entree: gratis

Op maandag 24 maart aanstaande hebben wij de Harmoanika Spilers uit Leeuwarden bereid gevonden om voor u te spelen. Zij hebben een gevarieerd programma.

Wij kunnen dan ook veel nummers herkennen in het Fries, Nederlands en Engels.

Meezingen kan en mag natuurlijk ook.

Wanneer: 24 maart aanstaande. Aanvang: 14.00 uur. Entree: gratis

Adres: Voetbalvereniging De Leeuwarder Zwaluwen, Middelzeelaan 18A, Leeuwarden.

Vanaf januari zijn de eerste consumpties gratis en de volgende consumpties tegen kantineprijzen beschikbaar.

Namens De Derde Helft: Klaasje Jonker, tel. 06 8007 8387, e-mail: Derdehelft@gmail.com

CULTUURPODIUM DORPSKERK HUIZUM MAART 2025

Zondag 23 maart 2025 (11.45 uur):

Matinee-concert door meesterpianist Erwin Weerstra

'Parels uit de Romantiek' is de titel van het concert dat Erwin Rommert Weerstra in de Dorpskerk Huizum zal geven.

De in 1987 in Leiden geboren musicus begon al op 3-jarige leeftijd piano te spelen. In 1994 werd hij, op 7-jarige leeftijd, toegelaten tot de Jong Talentafdeling van het Koninklijk Conservatorium te Den Haag. Hij heeft een actief concertleven met optredens in Nederland maar ook in veel andere Europese landen.

Eerder (20 januari 2023) gaf Weerstra in onze Dorpskerk een zeer toegankelijk klassiek pianorecital. Een programma waar de bezoekers van hebben genoten.

De toegangsprijs is € 15,-; voor kinderen t/m 12 jaar € 2,50 (incl. consumptie).

Toegangskarten kunnen van tevoren digitaal worden gereserveerd via het Ticketkantoor: <https://www.ticketkantoor.nl/shop/erwinweerstra>.

SENIORENFILM: PERFECT DAYS

Donderdag 20 maart 2025

2023 – 125 min.

Regie: Wim Wenders. Gesproken talen: Japan, ondertiteling: Nederlands.

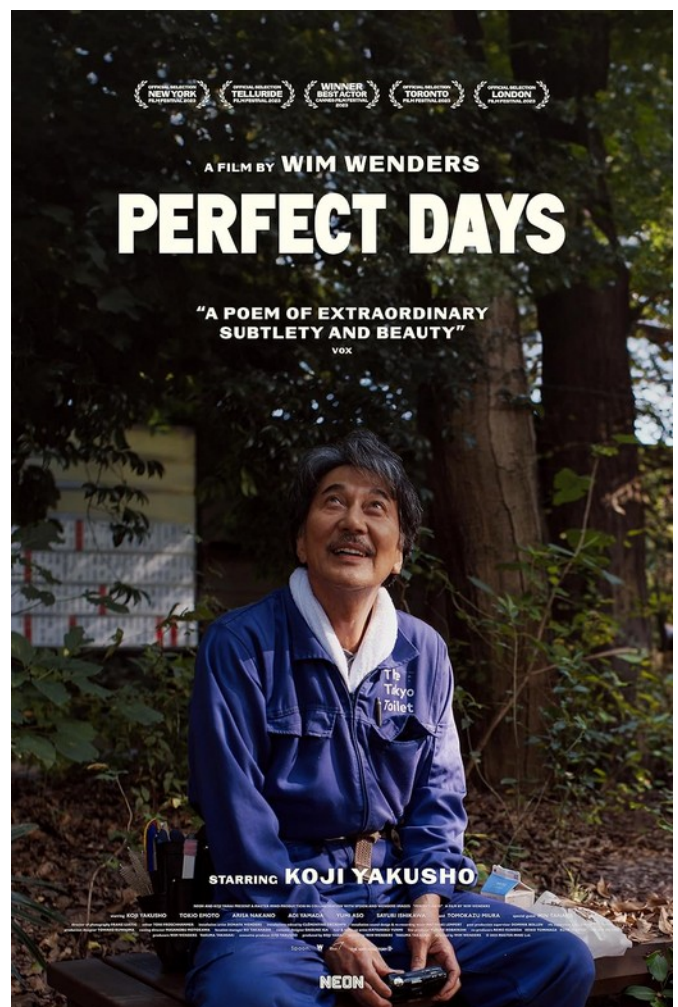
Land van oorsprong: Japan, Duitsland. Genre: drama.

Hirayama is volkomen tevreden met zijn eenvoudige leven als schoonmaker van openbare toiletten in Tokio. Naast zijn zeer gestructureerde dagelijkse routine geniet hij van zijn passie voor muziek, boeken en bomen die hij fotografeert. Enkele onverwachte ontmoetingen onthullen geleidelijk meer over zijn verleden.

'Perfect days' is een ontroerende en poëtische reflectie op het vinden van schoonheid in de alledaagse wereld om ons heen.

Teder en ontroerend, met afstand Wim Wenders 'beste film in jaren' VPRO- cinema.

De inloop is vanaf 14.00 uur met koffie/thee. De film begint om 14.30 uur. De entree bedraagt € 11,50 inclusief consumptie. U kunt kaarten reserveren/kopen online of aan de kassa. De Slikerbalie is behalve op maandag iedere middag geopend.

LEEWARDEN JAREN 50 EN 60 IN 'WIE WAS MIJN INDISCHE OMA?'

Vorig jaar november kwam de autobiografie 'Wie was mijn Indische oma?' van Ritsko van Vliet uit. Naast de zoektocht naar het bewogen leven van zijn moeder gaat het boek over het verblijf van Ritsko in acht Leeuwarder (gast)gezinnen. Dit omdat zijn moeder overleed toen hij twee was en zijn vader als artiest veel in het buitenland verbleef. Ritsko beschrijft niet alleen het leven in die gezinnen, maar schetst ook een beeld van het Leeuwarden van de jaren vijftig en zestig. Zijn kennismaking met de Indische gemeenschap, het uitgaansleven en de wijken waar hij woonde.

De titel 'Wie was mijn Indische oma?' is een vraag van Ritsko zijn zoon Timo. Een vraag die het leven van de bekende Leeuwarder 180 graden doet kantelen. Om meer te weten te komen over het leven van zijn moeder gaat hij naar haar geboortestad Amurang op het Indonesische eiland Sulawesi. De ontmoeting met een non, die met dertig kinderen gevlucht is uit het onrustige Centraal-Sulawesi, zorgt voor een enorme wending in Ritsko zijn leven. Deze leidt tot de oprichting van de Leeuwarder stichting Amurang, die in oktober 2024 haar vierde lustrum vierde. Al twintig jaar zet deze stichting zich in voor het welzijn van Indonesische kinderen en jongeren.

Ritsko is een echte Leeuwarder. Hij werd in 1952 geboren op het Merelplein. Nadat zijn moeder twee jaar later bij de Vrouwenpoortsbrug verongelukte begon zijn reis door de Friese hoofdstad. In bijna twintig jaar tijd gingen zijn spulletjes kriskras door Leeuwarden. Zo woonde hij in de Bernard Zweersstraat vlakbij een Valeriusstraat in aanbouw, de Eewal toen als drukke verkeersader in het centrum, in de Trompstraat achter het Vliet, in de nieuwbouw van het Cambuurplein in contrast met de nog niet gesloopte Insulindestraat, in een kleine bovenwoning aan de Archipelweg en in de split levelflats in Lekkumerend.

De eerste reacties op het debuut van Ritsko zijn erg positief. De woorden 'goed leesbaar, ontroerend, confronterend, humorvol' komen

regelmatig op Facebook voorbij. De Leeuwarder auteur Anita Terpstra schreef in het voorwoord: 'deze autobiografie leest als een avonturen-, coming-of-age-, familie-, helden- en schelmenroman ineen.'

Het boek is verkrijgbaar bij Van der Velde, De Friese Schrijfkamer en Primera Troelstraweg en online via uitgeverijlouse.nl

PRIJSVRAAG

Ritsko van Vliet heeft twee exemplaren van zijn boek 'Wie was mijn Indische oma?' beschikbaar gesteld voor een prijsvraag.

De vraag is: In welke Leeuwarder buurt vestigden zich tussen 1954 en 1961 ongeveer 450 Indische vaders, moeders en kinderen.

Stuur vóór 15 maart aanstaande je/uw antwoord naar redactielosvast@gmail.com

De redactie verloot de twee boeken onder de goede inzendingen. De prijswinnaars worden in de volgende editie bekendgemaakt.

WEERSPREUK

'Een enkele leeuwerik
maakt nog geen voorjaar'

Het calvinisme ontspruit uit deze spreuk. Reken u dus niet rijk met een voorjaarsvogel, het duurt allemaal nog wel even.

Uiteraard is het nog maar het begin, maar een leeuwerik geeft al wel aan dat de voorjaars trek op gang is.

Het nieuwe seizoen nadert dus. En uiteraard moeten we geduld uitoefenen.

WEERWOORD: De warme golfstroom

De afgelopen tijd is er veel nieuws geweest over deze golfstroom die bestaat uit meerdere oceaanstromingen die als transportband werken van koud en warm water. Water doet er ongeveer duizend jaar over om door de hele golfstroom te glijden. De vraag is dan: gaat deze golfstroom al dan niet (deels) stoppen?

Wetenschappers verwachten dat de stroming eerder vertraagt dan helemaal stopt.

Weer om nooit te vergeten: maart 1988

Het hoogwater op de Rijn van maart 1988 staat op de derde plaats van de rivierhoogwaters van de twintigste eeuw.

De houten sluisdeuren van de Wilpse Kleipolder (bij Deventer) hielden het niet meer. Voor het eerste na 1926 liep de polder onder.

NEDERLAND IN CIJFERS

Schaatsen op natuurijs

Volgens de weermodellen blijft ook deze winter zacht. Maar er viel in het noorden zo half februari toch nog een laag sneeuw en dat zou nog een paar dagen blijven liggen.

Door de opwarming wordt de kans op een langdurige periode van ijsdagen steeds kleiner. Er zijn gemiddeld **7** ijsdagen per jaar. Dit betekent dat het dan de hele dag vriest. Bij lichte vorst kan het natuurijs zich onvoldoende ontwikkelen.

De laatste ijsdag was op **17-12-2022**. De winter van **1946-1947** is recordhouder met maar liefst **46** ijsdagen, maar **1963** kon er ook wat van met **42** ijsdagen, terwijl weerstation Ternaard **61** ijsdagen registreerde.

Toen werd de zwaarste Elfstedentocht aller tijden verreden. Op het IJsselmeer werd van Hinde-loopen naar Enkhuzen en op andere plekken een autorally gehouden op **80** cm. dik ijs. Onderweg waren zelfs geïmproviseerde benzinepompen.

Omdat we de laatste jaren zo weinig ijsdagen hebben, zijn er al diverse jaren geen grote toertochten en wedstrijden op natuurijs uitgeschreven. De laatste koude winter was in **2012**. Het is ruim **3** jaar geleden dat je op natuurijs kon schaatsen. Het ijs hield gemiddeld **1,5** dag stand.

Potmarge in wintertooi. Foto Johan Eisma.

UITNODIGING OPENING EXPOSITIE 'KIJKEN ..... DAN ZIEN!' FOTO'S HENK KLOOSTERHUIS

De reisfotograaf Henk Kloosterhuis: *"De foto's van toevallige ontmoetingen zijn gemaakt tijdens mijn reizen rond de Himalaya, door Tibet, China, Mongolië, Paaseiland, west Papua en Nieuw York. Ik nodig jullie uit om de foto's niet alleen te bekijken, maar ze ook te zien: wat valt op, wat raakt je? Wat voor verhaal vertellen de beelden".*

De officiële opening van de expositie vindt plaats op vrijdag 28 februari aanstaande om 15:30 uur in de Stadsgalerie onder het oude stadhuis, Hofplein 38 te Leeuwarden.

Gitte Brugman, cultuur redacteur Leeuwarder Courant, freelance schrijver en enthousiast fotografe, zal de expositie openen.

De expositie duurt tot en met 4 april aanstaande en is op werkdagen te bezoeken van 9.00 tot 16.30 uur.

Regelmatig vragen mensen Henk: 'Hoe maak ik een foto interessant? Als antwoord geeft hij voor deze gelegenheid de bezoeker een kaart mee met mijn Basis Werkwijzen'. .

R.S.V.P.

Graag oan 't sjen, tot ziens!

Henk Kloosterhuis 0653230103

Henk@kloosterhuis.nl www.henkkloosterhuis.nl

Ed van Dijk 06-52473558 /
www.artconnectionexpo.nl /
artconnection@chello.nl

HERHAALDE OPROEP VOOR ACQUISITEUR

In ons magazine LosVast is veel informatie opgenomen. Wel kunnen we wat meer betalende adverteerders gebruiken van bedrijven uit Leeuwarden en omstreken.

Daarom wil onze vereniging graag in contact komen met iemand die het leuk zou vinden acquireur voor onze vereniging te worden (hoeft geen lid te zijn van LOS).

Wij stellen er een gage van 10% tegenover per ingebrachte advertentie.

Inlichtingen: Mariet Wit 058 2157805

HUISHOUDTIPS

De vaatwasser

Vieze spullen na het eten even gemakkelijk in de vaatwasser doen, voor veel mensen is dit geen overbodige luxe. Het bespaart veel tijd en alles komt er vaak blinkend schoon weer uit.

Er zijn echter ook materialen die u beter niet in de vaatwasser kunt doen, omdat ze gevoelig zijn voor verkleuring of beschadiging.

Het gaat om de volgende spullen:

Plastic keukenartikelen

Doe plastic spullen die niet tegen hitte kunnen liever niet in de afwasmachine. Deze kunnen dan namelijk verkleuren en/of vervormen. Met als mogelijk gevolg dat een deksel bijvoorbeeld niet meer op een bakje past. Ook kunnen plastic snijplanken krom worden. Bovendien droogt plastic niet altijd goed.

Houten keukenartikelen

Houten keukenartikelen, zoals bijvoorbeeld houten spatels of snijplanken, kunt u ook beter niet in de vaatwasser doen. Hierdoor worden ze dof en kunnen ze gaan splinteren.

Scherpe messen

Een scherp mes kan soms een (flinke) investering zijn. Stop ze daarom bij voorkeur niet in de vaatwasser: hier worden uw messen bot van en ook kunnen er roestvlekjes ontstaan. Beter kunt u uw scherpe messen kort onder koud stromend water houden.

Rasp, vergiet en knoflookpers

Een afwasmachine kan bij een rasp, vergiet en knoflookpers vaak maar moeilijk de kleine gaatjes goed schoonmaken. Deze spullen kunt u daarom beter schoonmaken met een afwasborstel.

Zilveren en verzilverd bestek

Zowel zilveren, als verzilverd bestek kunt u beter uit de vaatwasser laten, omdat er anders kans is op aanslag. Wanneer u uw bestek toch in de vaatwasmachine doet, haal dit er dan direct uit nadat het programma klaar is. Ook spullen van aluminium, koper en tin kunt u overigens beter niet in de vaatwasser doen, omdat ze dan verkleuren.

Antiek, porselein en kristal

Heeft u antiek servies in huis? Of verzamelt u graag porselein? Doe dit dan zeker niet in de afwasmachine, het is namelijk snel breekbaar. Daarnaast kan 'de vintage look' ervan door de spoeling vervagen, evenals eventuele geschilderde kunstwerken erop.

Ook kristal is erg kwetsbaar en kan breken door de warmte van een vaatwasser. Bovendien kan kristal zijn glans verliezen en dof worden.

Keramische pannen, gietijzeren pannen en pannen met een antiaanbaklaag

Ook bij pannen moet u oppassen met de manier waarop u ze schoonmaakt. Zowel keramische coatings als anti-aanbaklagen zijn fragiel en niet goed bestand tegen een (krachtig) afwasmiddel. Was uw pan daarom liever af met de hand en een klein drupje afwasmiddel.

Stop ook een gietijzeren pan nooit in de afwasmachine, ook niet als deze vanbinnen geëmailleerd (geglazuurd) is. Dit kan de pan beschadigen.

Thermosfles en warmhoudbeker

Let er bij een thermosfles of warmhoudbeker ook goed op of u een symbool ziet, want deze spullen kunnen niet allemaal tegen de hoge temperaturen en hardnekkige schoonmaakmiddelen van een afwasmachine. De isolerende laag kan bijvoorbeeld verdwijnen. Het beste kunt u deze spullen afwassen met een warm sopje.

Lezenswaardig

BOEKENWEEK 2025

De Boekenweek bestaat dit jaar 90 jaar. Dat vieren we met een bijzonder Boekenweekgeschenk. Schrijvers uit Nederland en Vlaanderen konden hun beste verhaal insturen. Een vakkundige jury heeft inmiddels, blind, beoordeeld welk verhaal het beste is.

Zo deed men dat vroeger ook. In de jaren '40, '50 en '60 schreef de CPNB een wedstrijd uit voor een novelle van honderd bladzijden.

Op die manier debuteerde Hella Haasse met haar weergaloze novelle 'Oeroeg'.

De Boekenweek duurt dit jaar van 12 maart t/m 25 maart (3 dagen langer).

Thema dit jaar is 'Je moerstaal'.

De Boekenweekessay is geschreven door Paulien Cornelisse met 'Hèhè'.

Het geschenk 'De krater' is geschreven door de 55-jarige Gerwin v.d. Werf en je krijgt het gratis bij aankoop van € 15,- aan Nederlandse boeken.

Als 'BOEK VAN DE MAAND' heb ik gekozen voor

Herman Koch: Luchtplaats

Het is verschenen bij uitgeverij Ambo/Anthos en kost € 24,99.

Heden en verleden blijken op een ingenieuze manier met elkaar verstrengeld in Luchtplaats. Verteld vanuit drie perspectieven – Derek L., Simon Hanson en Hanna Hanson – ontspringen zich meerdere spannende en soms zelfs ontluisterende verhaallijnen over familie en vriendschap, ambitie en manipulatie, wraak en verraad.

THUISBLIJVEN, UIT ANGST VOOR ONGELUKJES

In Nederland is een groot gebrek aan openbare toiletten. Dit zorgt ervoor dat maar liefst 1 op de 4 Nederlanders regelmatig thuisblijft.

Bij mensen met een maag-darmaandoening is dit zelfs 1 op de 2.

Deze mensen kunnen niet gezellig winkelen, een dagje uit of een mooie wandeling maken, uit angst om niet tijdig een toilet te kunnen vinden.

In Nederland zijn veel te weinig openbare toiletten. Wij hebben slechts 1 openbaar toilet op 1800 mensen! In Duitsland is dat 1 op de 500 mensen, bijna vier keer zoveel. Alleen al in Parijs; daar zijn 750 openbare toiletten! Ter vergelijking: heel Nederland heeft maar 700 openbare toiletten.

Natuurtoiletten

MDL Fonds (Maag-darm-lever Fonds) heeft een

stap gezet om de 'Toiletalliantie' op te richten. Samen met nog dertig andere organisaties strijden ze voor meer openbare toiletten. Zo kunnen straks meer mensen met een gerust hart de deur uitgaan.

Samen met Natuurmonumenten en steun van de Nationale Postcode Loterij heeft het MDL Fonds daarom inmiddels een aantal natuurtoiletten geopend. Een natuurtoilet is een composttoilet, dat niet wordt aangesloten op riool, water of elektriciteit. Het verstoort dus niet het landschap, maar geeft natuurliefhebbers wel de mogelijkheid om langer van de natuur te genieten.

HogeNood-app

Handig voor iedereen die weleens hoge nood heeft buiten de deur; de HogeNood-app. Daarmee vind je de dichtstbijzijnde wc. De app laat je de route naar het toilet zien en laat bijvoorbeeld ook zien of het toilet rolstoeltoegankelijk is.

Meer informatie: www.iederewctelt.nl.

GELDZAKEN

Deze 3 biljetten kunt u binnenkort niet meer inwisselen:

Heeft u nog ergens oude guldenbiljetten verstopt in een koffer of tussen de bladzijden van een vergeten boek?

Tot 1 mei 2025 kunt u uw 5-guldenbiljetten met Vondel en 25-guldenbiljetten met Sweelinck ('het geeltje') nog inwisselen bij De Nederlandse Bank (DNB)

Welke guldenbiljetten kunt u inwisselen?

Het gaat om echte klassiekers:

- **Vijfguldenbiljetten met Vondel;** deze 2 biljetten werden in 1966 geïntroduceerd.
- **25-guldenbiljetten met Sweelinck;** dit opvallend rode biljet werd in 1971 uitgebracht. Als u er eentje heeft, krijgt u er nu € 11,34 voor terug.

Om uw biljetten in te leveren, moet u bij De Nederlandse Bank (DNB) zijn. U kunt dit doen door eerst een afspraak te maken en de biljetten in te leveren bij de kasbalie of door de biljetten per post op te sturen.

Uw bankbiljetten inleveren op locatie

Om uw biljetten op locatie bij De Nederlandse Bank in te leveren, moet u eerst een afspraak maken. Dit kunt u op verschillende manieren doen.

- Wilt u minder dan 1.000 gulden omwisselen, dan kunt u telefonisch een afspraak maken met de kasbalie. De kasbalie is elke werkdag bereikbaar (via 020 524 27 27) van 09.00 tot 12.00 uur.
- Wilt u meer dan 1.000 gulden omwisselen, dan kunt u online of per post een verzoek doen. U stuurt uw aanvraag en gegevens op en krijgt reactie van de DNB of en wanneer u langs kunt komen.

Uw biljetten opsturen

U kunt uw biljetten ook per post opsturen tot een maximum van 4.000 gulden. Het versturen van uw biljetten per post is wel op eigen risico.

Bovendien wordt dan van u verwacht dat u gevoelige persoonsgegevens meestuurt. Bedenk dus goed of u dit risico wilt nemen. U kunt uw biljetten aangetekend opsturen naar de postbus van De Nederlandse Bank.

Ga naar: [Postaanvraag Digitaal loket omwisselverzoeken](#). Klik op: [Guldenbankbiljetten omwisselen](#), dan download u meteen een aanvraagformulier met de benodigde informatie en print het uit.

Na alle gevraagde informatie te hebben ingevuld stuurt u deze naar

De Nederlandse Bank
DNB Afdeling CBV
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Onderneem snel actie!

Wilt u graag uw oude guldenbiljetten omwisselen? Wacht daar dan niet te lang mee. De 2 vijftjes en het 25-guldenbiljet kunt u nog maar **inleveren tot 1 mei 2025** en het inleverproces kan langer dan een maand duren.

U kunt ook kiezen, als het om een paar biljetten gaat, om die zelf te houden, als herinnering aan die 'goede oude tijd'.

Kijk nog eens rustig kasten en lades na of er nog (genoeg) biljetten verstopt liggen en of het de moeite waard is om ze op te sturen naar de Nederlandse Bank.

Vraag ook aan familieleden of zij ze nog ergens hebben liggen.

NALATEN EN ERVEN

Erfbelasting beperken met schenkingen

Geld schenken is een praktische manier om later de erfbelasting te beperken. Als u geld op de bank heeft staan, kunt u dat stukje bij beetje aan de kinderen of een goed doel overdragen.

De vrijstellingen voor de schenkingen zijn als volgt:

Kinderen	€ 6.633,-
Iemand anders	€ 2.658,-
Eenmalig verhoogde vrijstelling voor kind	€ 31.813,-

Voorwaarde voor deze grote schenking is dat het kind tussen de 18 en 40 jaar is of één van de partners heeft die leeftijd.
Het bestedingsdoel is vrij.

Schenkingsovereenkomst

Giften aan een erkend goed doel, dus een ANBI (algemeen nut beogende instelling), zijn soms aftrekbaar van de belasting.

Belangrijk is dat u een schenkingsovereenkomst maakt voor tenminste vijf jaar. Dan krijgt u ruim 30% van de schenking via de belasting terug. Het maakt niet uit hoe hoog uw donatie is.

Er geldt geen minimumbedrag. Het maximum is € 250.000,-. Voor een schenkingsovereenkomst hoeft u niet naar de notaris.

U kunt het met uw goede doel regelen.

Giftenaftrek

Een eenmalige gift is minder profijtelijk. Die is min of meer aan banden gelegd. U moet eerst de drempel over van 1% van uw drempelinkomen. Dat bestaat uit de inkomsten van de boxen 1, 2 en 3, zonder persoonsgebonden aftrek. Daarboven is de gift aftrekbaar tot maximaal 10% van het inkomen. De giftenaftrek voor particulieren en bedrijven staat al een paar jaar onder druk. Met ingang van 1 januari zou die versoerd worden. Alles bij elkaar loopt de overheid door de aftrekmogelijkheden € 450 miljoen mis. Maar de versoering is voor particulieren teruggedraaid. Voor bedrijven stopt de aftrek wel. Contante giften zijn niet aftrekbaar, niet voor de eenmalige gift en ook niet voor de periodieke gift.

Op de website van de Belastingdienst kunt u opzoeken of uw goede doel er geregistreerd staat. Dat geldt ook voor een SBBI (sociaal belang behartigende instelling). Zo'n organisatie heeft een sociaal en maatschappelijk belang voor de leden.

HISTORIE

Fries Adam Wiebe bracht kabelbaan naar de top.

Wie in de vakantie in een kabelbaan naar een bergtop stapt, zal er niet meteen bij stilstaan dat een landgenoot bijna vier eeuwen geleden een hoofdrol speelde bij de ontwikkeling van dit transportmiddel.

De Fries, Adam Wiebe (of Wybe) werd in 1584 in Harlingen geboren. Hij was uitvinder en ingenieur. Hij vestigde zich in 1616 in het Duitse Danzig (nu Gdansk, Polen) waar hij gemalen en waterleidingen bouwde. Bij de afgraving van de Bischofsberg bouwde hij in 1644 's werelds eerste grote kabelbaaninstallatie om emmers grond te vervoeren naar de aan te leggen stadswallen. Vier paarden op een loopband zorgden ervoor dat 120 rieten manden rondgingen over een afstand van 200 meter.

In 1834 worden grote stappen gezet in de ontwikkeling van de kabelbaan, touwkabels worden vervangen door ijzer en later door het veel sterkere staal.

De banen worden wereldwijd ingezet voor het transport in de mijn- en houtbouw. En sporadisch worden arbeiders ermee vervoerd naar moeilijk te bereiken werkplekken.

Dat veranderde toen eind 18e eeuw de eerste tandradbanen in Zwitserland werden ingezet. Maar ondanks de ontwikkelingen bleef het maximale stijgingspercentage te beperkt.

In 1908 zoefde in Bolzano (het vroegere Oostenrijkse Bozen) twee gondels met mensen op en neer naar het hoge gelegen Kohlern. De baan werd echter afgebroken, herbouwd en pas in mei 1913 veilig genoeg bevonden.

Na de oorlog storten bouwers zich op het toerisme en sindsdien staan er kabelbanen op de mooiste plekken. Dank zij de geboren Fries, Adam Wiebe, hij overleed in 1653 in Danzig.

WINTERS VAN WELEER

De afgelopen anderhalve eeuw zijn er behoorlijk heftige winters geweest. Winters waarin rivieren deels of helemaal bevroren.

Wij, leeftijdgenoten, herinneren ons maar al te goed hoe streng de winters in onze jeugd konden zijn met maanden sneeuw en ijs.

Na de herfst waarin we beukenootjes en mooie bladeren gingen zoeken bij de boerderijen in het dorp, stond in december en in een tweetal maanden daarna de winter voor de deur. Winters die ons weken, zoniet maandenlang in de greep hielden. Spelen in de sneeuw en schaatsen op 'houtjes'. 'Hoge noren' zag je nog niet veel.

Kent u ze nog die typische winterse weerwoorden?

Schotsen die op elkaar botsen en schuiven: **kruien**. Kruierend ijs kan op bepaalde plekken - bijvoorbeeld door de wind - dermate op elkaar schuiven dat er **kistwerken** ontstaan. Ze worden ook wel **ijsdammen** genoemd.

Soorten ijs

Schaatsen is een vaardigheid die vroeger met de paplepel werd ingegeven. Ieder kind had **houtjes**, waarbij de **ijzertjes** zelf niet zelden horizontaal naast de voeten lagen. Wat was het heerlijk schaatsen op **zwart ijs**, zonder scheuren! Daar waar sneeuw op het water valt die vervolgens bevriest, vormt zich **kwalsterijs**. En vroeger wist iedereen: ga niet op **bomijs** schaatsen! Dat hangt boven het water doordat de waterstand is gezakt. Je haalt minimaal natte voeten... We hebben ook nog **grondijs** (ook wel **pannenkoekijs**) waar je als schaatser niks mee kunt.

Autorally's

In februari en maart 1963 werden maar liefst drie autorally's gereden op het **IJsselmeer** en in totaal deden er duizenden auto's mee. Er werd veel geveegd, er waren stempels te halen en de ANWB had routeborden uitgezet. De vele **koek-en-zopie** tentjes waren van particulieren die ook wat wilden verdienen.

Bevroren Waddenzee.

Niet alleen het IJsselmeer, maar ook de Waddenzee lag er bevroren bij. In de winter van **1929** reed men vanaf het Friese Holwerd zo het **Waddenijs** op met de auto. Dan reed men even naar Ameland en weer terug. In Friesland waren de **ijswegencentrales** decennialang het aanspreekpunt voor de veiligheid op het ijs. In de strenge winters werden veel **hardrijderijen** georganiseerd. Voor de winnaar lag er dan een voedselpakket klaar.

Koude huizen.

We herinneren ons ook dat het tijdens strenge winters erg koud in huis was. Er waren nog geen dubbele ramen en 's ochtends zaten **ijsbloemen** op de ramen.

De **kolenkit** werd continu bijgevuld en af en toe kwam het tot kolen nood. Men zat rond een grote **zwarte kolenkachel** en kreeg een **kruik** mee naar bed, verpakt in een sok. Helaas was het echte winterweer niet altijd ongevaarlijk voor de gezondheid.

UITVAARTVERZORGING
Joke Boonstra

'Wanneer het tijd is om afscheid te nemen'

Integer, respectvol en betrokken

T 06-15124118 • www.jokeboonstra.nl

Adressen en telefoonnummers

Secretaris bestuur:

Lolkje Miedema 06 30204390
E-mail: secretaris@losleeuwarden.nl

Ledenadministratie:

Rimmer en Sietske Koopmans
Tel: 058 7854672 of 06 33021707
leden@losleeuwarden.nl

Voorzitter activiteitencommissie:

Willem de Boer
Tel: 058 2124005 of 06 53636700
E-mail: w.de.boer@losleeuwarden.nl

Secretaris activiteitencommissie:

Marja van Oers, 058 2662194
E-mail: marjolisa@gmail.com

Coördinator bezorgers magazine:

Douwe Schaafsma, Tel.058 2885708 /06 26858198
E-mail: schaafsma86@live.nl

Magazine LosVast:

Siep Prakken, Tel 058 2125454
Janny de Haan, Jaap de Groot, e.a.
Redactie: redactielosvast@gmail.com

LOS Belasting- en formulierenhulp:

Willem de Boer
Tel: 058 2124005 of 06 53636700
E-mail: w.de.boer@losleeuwarden.nl

Internet en e-mail:

Website van LOS: www.losleeuwarden.nl

WMO-ombudswerk:

Wyb Feddema
Telefoon 058 2880705
E-mail: wbyfeddema@icloud.com

Rijbewijskeuringen voor leden vanaf 75 jaar:

Drs. J.de Groot Jacob Catsplein 1,
Leeuwarden Telefoon: 058 8200040

De Rijbewijskeuringsarts:

Thuiszorg Het Friese Land, 0900-8864
Medipoint Leeuwrden
Heliconweg 55 A, Leeuwarden
of (als u geen lid bent): 036 7200911.
Via internet kunt u zelf een afspraak
maken: www.rijbewijskeuringsarts.nl

Regelzorg (www.regelzorg.nl):

MFC Camminghastins, Lieuwenburg 2,
Leeuwarden, tel. 088 2323300

Projectleiders Activiteiten:

Koersbal Nijlân:

Vacant

Koersbal Mozaïek:

Vacant

Fietsen:

Hilly Wijnstra, tel. 058 2153408 of 06 25222189.
hwijnstra@gmail.com

Wandelen:

Hilly Wijnstra, tel. 058 2153408 of 06 25222189.
hwijnstra@gmail.com

Slieker tijdens kantooruren: 058 2050300,
's avonds tel. 058 2050320

Paulusma reizen: tel. 0512 514174

Contactgroep Rozee, COC Friesland: [0681785519/](tel:0681785519)
ajager1949@kpnmail.nl

Stichting 4het leven: [035 5245156/info@4hetleven.nl/](tel:0355245156)
www.4heleven.nl

Algemene telefoonnummers

Alarmnummer (Brandweer, ambulance, politie):
112 (gratis)

Alarmnummer politie (geen haast): 0900-8844

Buurtzorg (informatie): 06-57889933

Dokterswacht:

(in MCL) voor spoedeisende huisartsenzorg
buiten de gewone praktijktijden
0900 1127112

Spoedapotheek:

(in MCL) voor mensen die spoedeisende
medicijnen op recept nodig hebben tijdens
avond-, nacht- of weekenddienst.
058 2882338

Juridisch loket:

Zuidersingel 2, Leeuwarden. 0900 8020

Meldpunt gemeente:

i.v.m. klachten over uw leefomgeving en
overlast: 14058

Stichting ZVCL Zonzoekersreizen:

(vakantie met begeleiding): 058 2139317/06 11839336
mail info@zvcl.nl; web
www.zvcl.nl

Amaryllis:

Wijkteams, mantelzorgondersteuning,
vrijwilligerswerk: 058 3030400

Zorgverzekering:

Het collectiviteitsnummer bij 'DeFriesland' van de OSiF,
waar LOS is bij aangesloten is:
204439200

Banknummer:

De banknummers van LOS zijn:
Voor de contributie:: NL54 RABO 0306 3169 35
Voor de activiteiten : NL79 RABO 0311 0822 89

WMO in gemeente Leeuwarden:

<https://lwdvoorelkaar.nl/nl/wmo>

Taxi, woningaanpassing, rolstoel en scootmobiel: 14058

- DATA ACTIVITEITEN MAART 2025 -

di	4	14.00 u.	Start Jumbo Lekkumerend	Wandelen
do	6	10.00 u	Het vooronder de Gealanden	Activiteitencom. vergadering
di	11	14.00 u.	Start Jumbo Lekkumerend	Wandelen
wo	12	13.30 u.	Eeltsje's hiem Westeinde	Klassiek op het witte doek
do	13	14.00 u.	Het vooronder de Gealanden	Adviesraad
di	18	14.00 u.	Start de Bazuin	Wandelen
do	20	14.00 u.	Inloop Sliekerfilm Wilhelminaplein	Perfect Days
vr	21	14.00 u.	redactielosvast@gmail.com	Inleveren kopij
di	25	14.00 u.	Start de Bazuin	Wandelen
za	29	14.30 u.	Kurioskerk Julianalaan	Koar Excentriek
ma	31	9.30 u.	Westenkwartier, Verdijkstraat 1	Verdelen/ bezorgen LosVast

Dit alles voor zover bekend en onder voorbehoud.

50PLUS BIOS is dinsdagmiddag om 13:30 bij Pathé Leeuwarden, voor € 11,50 een speciale voorstelling met koffie/thee en een koek in de pauze. De volgende films draaien in maart:

4 & 11 maart: Monsieur Aznavour

18 & 25 maart: Small Things Like These

PATHE.NL/50PLUS
Ruiterskwartier 6a
8911 BH Leeuwarden

**Ja, ik doe mee en
word lid van LOS!**

LOS

Leeuwarder
Onafhankelijke
Seniorenvereniging

Naam en voorletters: .....

Naam en vrl. partner: .....

Adres: .....

Postcode en woonplaats: .....

Telefoonnummer:..... E-mailadres:.....

**Stuur deze bon op naar LOS, R. Koopmans,
De Dulf 246, 8918 EK Leeuwarden.
E-mailen kan ook op: leden@losleeuwarden.nl.**

VERHUIZEN ZONDER ZORGEN

Wat dient zich aan bij een verhuizing? Hoe neem je afscheid van je woning naar een nieuw adres achter een onbekende voordeur? Wat en wie heb je nodig, hoe ga je ermee om?

Kriebels

In maart dient het voorjaar zich aan. Je voelt de drang om je huis binnenste buiten te keren, de boel opruimen en schoonmaken. Vorig jaar merkte ik dat opvallend sterk. In april kreeg ik tot mijn verrassing een appartement van het Sint Anthony Gasthuis toegewezen. Dit is een woongemeenschap van senioren in de historische binnenstad. Na bezichtiging van de bovenwoning stond mijn besluit vast: daar zou ik willen wonen! Met het tekenen van het huurcontract kwamen de schoonmaak- oftewel de verhuiskriebels. Ik wilde niet zelf sjuouwen, meer ontspanning. Er schoot me een advertentie te binnen van 'Ontzorgd Verhuizen'. Dit bedrijf noemt zich 'De verhuisregisseur van senioren'. Losleden krijgen aantrekkelijke korting. Na aanvraag van een offerte kwam er een reactie.

Vorbereiden

Het bedrijf maakte een verhuisplan bij mij thuis. Tim van der Veen, de verhuisregisseur, besprak stap voor stap met mij het verhuisproces met nadruk op zijn diensten. Kasten en bedden uit en in elkaar sleutelen, lampen afhalen en ophangen, meubilair beschermen en herplaatsen, eventueel planten vervoeren. Ik moest van hem tien procent van mijn boeken-collectie wegdoen. Dat was slikken, want aan mijn boeken ben ik gehecht. Het was een goedbedoeld en redelijk advies. Tim inventariseerde het aantal kamers en inboedel, schilderijen en kostbaarheden. Zo schatte hij het type en aantal benodigde dozen in. Voor hangende kleding had hij garderobedozen. Ik zou zelf opruimen en inpakken. Na dit oriënterend gesprek kon hij de offerte alsmede de planning opstellen. Ik ontving de diverse documenten, zoals offerte, planning en afgesproken regels. Vanwege de betrouwbare en deskundige indruk ging ik akkoord. De prijs lag binnen mijn budget, de korting was meegenomen. De bal ging vanzelf rollen met duidelijke afspraken.

Inpakken en wegwezen

Tim bracht de dozen, vier weken voor de verhuisdatum. Simone, kantoormanager, belde me: 'Of alles naar wens ging, had ik genoeg dozen, meer hulp nodig?' Deze zorgvuldige aandacht bracht rust. 'Heeft u aan verhuisservice gedacht, overdracht van energie, gas en water?', vroeg ze. Gestaag ging ik door met inpakken en ruimte maken, dozen vullen, stickers opplakken, opstapelen. Mijn huis veranderde langzaam in een chaotisch, overvol pakhuis. Ik kon niet wachten om te vertrekken.

VERHUISDAG (droog en zonnig)

Eind mei kwam de verhuishwagen voorrijden. Vijf mannen stelden zich voor en verdeelden de taken, daarna aanpakken en keihard doorwerken. Vanaf het balkon takelden ze dozen en meubilair naar beneden. De planten stonden apart voor de bestelbus van een kennis. Mijn broer was bezig met het verwijderen van schroeven en het dichtmaken van gaatjes. De verhuizers draafden heen en weer. Ik deed de catering, zorgde voor de inwendige mens. Op het aanrecht stonden thermoskannen met koffie en thee, gevulde koeken, frisdrank en zakken vol knabbels. Alles in een grote doos om de hele dag bij de hand te houden. Nauwlettend hield ik de kostbare inhoud in de gaten!

Begin van de middag was de woning leeg, op de stofzuiger na. De wagen van de 'Erkende Verhuizers' vertrok en ik op de fiets er achteraan. Op het nieuwe adres herhaalde zich het werk, in omgekeerde volgorde. De lift takelde de spullen omhoog, naar de tweede etage. Bedden en kasten werden op de juiste plek in elkaar gezet, dozen in een lege hoek gestouwd. De mannen stelden me op mijn gemak en ze plaatsten de koelkast in een leeg vak van de inbouwkeuken, wat een wonder! Tim waarschuwde voor een nieuw pakhuis, hopelijk voor korte tijd. Inderdaad, samen met handige mensen werd mijn appartement snel bewoonbaar en fijn ingericht.

Nazorg

'Ontzorgd Verhuizen' klinkt als een slimme reclameleus. Waarop je zegt: 'eerst zien dan geloven'. Echter, dit verhaal gaat over mijn feitelijke ervaring met een degelijk werkend bedrijf, dat me efficiënt en vriendelijk heeft verhuisd. Wat mij betreft is de naam en belofte waargemaakt. Ook de nazorg spreekt boekdelen, want een week later hebben Tim en zijn maat een boekenkast verplaatst. Tegelijk namen ze de stapel lege dozen mee terug. Kortom, ik ben prettig verhuisd en woon naar mijn zin. Zeker een half jaar stond mijn wereld op zijn kop. Na een gezellige housewarming met familie en kennissen ben ik nu compleet gesetteld op het huidige adres. Echt waar, een grote voorjaars schoonmaak is voorlopig niet nodig!

Auk Jager, Leeuwarden 15-02-2025

"Wij verhuizen mensen!"
- Tim van der Veen, verhuisregisseur bij Ontzorgd Verhuizen

Uw verhuizing op rolletjes

Ontzorgd Verhuizen is meer dan een verhuisbedrijf. Wij helpen senioren en mensen die zorg nodig hebben met alles wat er bij hun verhuizing komt kijken.

Ziet u op tegen de verhuizing of wilt u niet alles zelf hoeven doen? Stel dan de verhuizing samen die bij u en uw budget past. Bel of mail gerust voor meer informatie of een brochure.

senioren-verhuizingen   zorgverhuizingen   leegruimten na overlijden

ontzorgd verhuizen
dé verhuisregisseur voor senioren

085 - 041 01 01
info@ontzorgdverhuizen.nl
www.ontzorgdverhuizen.nl